МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

УДК 37.09 **DOI https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1**

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

УДК 37.09

ISBN 978-617-520-999-8

© КНУБА, 2025

4. Балака М. М., Пристайло М. О., Міщук Д. О. Передумови створення автоматизованих систем оцінювання знань здобувачів освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України:* матеріали VI Міжнар. конф., 16 листоп. 2023 р. К.: Компринт, 2024. С. 39–43.

5. Паламарчук О. М., Балака М. М. Структурний аналіз модульної системи навчання. *Сучасні інноваційні технології підготовки інженерних кадрів для гірничої промисловості і транспорту:* матеріали Міжнар. наук.-техн. конф., 21–22 трав. 2015 р. Дніпропетровськ: НГУ, 2015. С. 378–388.

6. Міщук Д. О., Балака М. М., Рашківський В. П. Досвід дистанційного навчання студентів CAD-системам. *MoodleMoot Ukraine 2020. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle:* матеріали 8-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 22–23 трав. 2020 р. К.: КНУБА, ІІТЗН НАПН України, 2020. URL: https://2020.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=25.

7. Паламарчук О. М., Педоряка М. В., Балака М. М. Метод експертного оцінювання знань при нечіткій інформації. *Розвиток інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в гірничо-металургійній галузі і транспорті:* матеріали Міжнар. наук.-техн. конф., 27–28 верес. 2014 р. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. С. 376–384.

УДК: 378.159.9

Борисова Віра Євгенівна,
PhD, старший викладач кафедри
мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури

ПСИХОЛОГІЧНІ ТРУДНОЩІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сучасний освітній процес у вищих навчальних закладах України зазнає значних змін під впливом глобалізації та зростаючою мобільністю здобувачів освіти, що створює потребу в адаптації методів викладання до інших культурних особливостей. «Одним із важливих напрямків міжнародного співробітництва для закладів вищої освіти є підготовка іноземних студентів. Вона не лише сприяє зміцненню авторитету закладу вищої освіти, а й є додатковим джерелом фінансування.» [1]

ЗВО України приймаюсь на навчання студентів з різних країн світи, що сприяє міжнародній співпраці та обміну знаннями. Проте навчання в Україні може бути складним для іноземців через низку психологічних труднощів, а

саме: мовний бар'єр, культурна адаптація, стрес і тривога, соціальна інтеграція, акліматизація тощо. Мовний бар'єр: іноземці стикаються з труднощами у навчанні та спілкуванні через недостатнє знання української або англійської мови. Це призводить до непорозумінь під час лекцій та практичних занять, труднощі в спілкуванні з викладачами та однокурсниками, проблеми з розумінням навчальних матеріалів, що негативно впливає на академічну успішність студентів, знижує мотивацію, заважає зосередитися на заняттях, викликає проблеми з виконанням завдань, приводить до погіршення результатів навчання, а знижує рівень участі іноземців в соціальному житті.

Культурна адаптація: кожна культура має свої традиції, звичаї та норми. Навіть можуть мати різні уявлення про роль викладача — від наставника до авторитетної фігури, можуть неправильно інтерпретувати інструкції або коментарі викладачів. Викладачі повинні ознайомитися з культурами своїх студентів, щоб краще розуміти їхні потреби та очікування. Використання різноманітних форм навчання, які враховують культурні особливості студентів, може підвищити ефективність навчального процесу. Важливо створити атмосферу, де студенти відчувають себе комфортна, ділячись своїми думками та запитаннями. Заохочення студентів до обговорення своїх культур і традицій може сприяти розвитку відкритого діалогу та збагачення навчального процесу.

Розуміння впливу культурних відмінностей на навчальний процес є ключовим для успішної інтеграції студентів-іноземців. Адаптація викладання до культурних контекстів дозволяє не лише підвищити ефективність навчання, а й сприяє створенню більш інклюзивного освітнього середовища. В майбутньому важливо продовжувати дослідження в цій сфері для удосконалення методів викладання у багатокультурному контексті.

Іноземні студенти відчувають труднощі в адаптації до нового середовища, що може викликати почуття самотності та ізоляції. Стрес і тривога: навчання у новій країні є великим стресом. Студенти відчувають тиск з боку батьків, які очікують та вимагають від них високих результатів, а також страх невдачі через нові виклики, які постають перед ними. Соціальна інтеграція: відсутність підтримуючого соціального оточення ускладнює процес навчання, студенти відчувають труднощі у встановленні нових контактів і формуванні дружніх відносин. Крим того у більшості іноземців важко проходить акліматизація: перші кілька місяців життя в новому кліматі, в іншому часовому поясі, з іншими традиціями харчування студенти-іноземці відчувають постійну втому, хворіють на ГРВІ та мають розлади травлення, що

також сприяє погіршенню емоційного стану та негативно впливає на навчання.

Програми мовної підготовки, а саме навчання на підготовчих факультетах та відділеннях (довузівська підготовка), мовні курси, програма вузівської мовної підготовки дають студентам можливість вивчити українську мову до рівня B1-B2-C1 та зменшити мовний бар'єр. Культурні обміни та інтеграційні програми: організація культурних заходів та програм адаптації допоможе іноземним студентам ознайомитися з українською культурою та звичаями, а також знайти нових друзів. Студенти-іноземці часто відчувають шок від нової культурної ситуації, що може проявлятися в труднощах у сприйнятті нових соціальних норм та цінностей. Відчуття культурної ізоляції може призводити до соціальної тривоги. Віддаленість від родини, нове середовище, академічний тиск і очікування щодо успішності позначаються на емоційному стані та можуть викликати емоційні розлади, такі як тривога, безсоння, апатія, депресія. Важливо створити системи психологічної підтримки в ЗВО, забезпечити всім студентам доступ до психологічних консультацій, які б надавали допомогу студентам у вирішенні їхніх проблем та стресових ситуацій.

Розвиток мультикультурного середовища в закладах вищої освіти також сприятиме успішному навчанню та соціалізації іноземних студентів, що, в свою чергу, збагачуватиме навчальний процес та культурний обмін. Проведення культурних заходів, таких як фестивалі, майстер-класи та екскурсії, створення клубів за інтересами, які б об'єднували студентів з різних країн, формування груп за інтересами, може сприяти інтеграції іноземців у місцеву культуру та полегшити їх адаптацію, полегшити процес соціалізації та допомогти знайти нові соціальні зв'язки .

Психологічні труднощі, які виникають у студентів-іноземців у ЗВО України, потребують уваги та системного підходу до їх вирішення. Впровадження спеціалізованих програм підтримки, мовної підготовки та культурної адаптації може суттєво поліпшити навчальний досвід іноземних студентів, сприяючи їхній успішній інтеграції в українське академічне середовище.

Список використаних джерел

1. Дзеньдзюра, Н., & Верней, О. (2018). Адаптація студентів-іноземців у закладах вищої освіти України (із досвіду роботи). *Матеріали IV міжнародної науково-методичної конференції „Актуальні питання організації навчання іноземних студентів в Україні "*, 111-113.

2. Ряднова, Вікторія Вікторівна, et al. "Психологічні особливості процесу адаптації й організації навчання студентів-іноземців." (2018).

3. Ігнатюк, О. А., and І. А. Сладких. "Сутність поняття готовність студентів-іноземців груп довузівської підготовки до навчання у вищих технічних навчальних закладах." *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія]. Сер.: Педагогіка* 173, Вип. 161 (2011): 38-44.

4. Дочинець, Дмитро, and Юлія Чорна. "Психологічна адаптація іноземних студентів." *Матеріали IV міжнародної науково-методичної конференції „Актуальні питання організації навчання іноземних студентів в Україні "* (2018): 119-121.

5. Сидорчук, Ольга Миколаївна, and Наталія Василівна Гузій. "Психологічний зміст і структура адаптації іноземних студентів–першокурсників до навчання у ЗВО." *ББК 88.4 я43 О 72 Рецензенти* (2023): 263.

UDC 37.01/.09:338.4+811.11 (043)

Nataliia Vasylyshyna,
D.Sc. in Pedagogy, Professor,
Professor of Foreign Languages and Translation Department,
National Aviation University

VITAL IMPORTANCE OF TEACHING BUSINESS ENGLISH TO UNIVERSITY STUDENTS MAJORING FOR THE SPECIALTY 292 "INTERNATIONAL BUSINESS" IN 21-ST CENTURY

In recent decades the transformations occurring at the European level across various sectors have been profoundly impactful. The geopolitical landscape of Europe has evolved, diplomatic ties among nations have been restructured, commercial relationships have strengthened, and inter-institutional collaboration among countries has become increasingly significant. Additionally, workforce mobility has surged, and a growing number of students have taken advantage of exchange programs. In light of these developments, there is a pressing need to reassess the role of foreign languages within Europe, particularly in educational institutions ranging from primary to higher education. The Bologna Declaration of June 1999 serves as a pivotal reference point in this regard, as it explicitly promotes integrated study, training, and research programs across all European nations for both students and educators, thereby highlighting the critical importance of foreign languages [2; 7].

At the European level, business English is integrated into the curricula of economic studies for both Bachelor's and Master's degree programs. A study

Безклубенко Ірина Сергіївна, Баліна Олена Іванівна, Буценко Юрій Павлович
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ФОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ВОЄННИЙ ЧАС……..…..31
Бельтран Галі-Олександра, Жижко Олена Анатоліївна
ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРЕДСТАВНИКІВ ІНДІАНСЬКИХ ЕТНІЧНИХ ГРУП В МЕКСИЦІ…….…….…....34
Богайчук Вадим Жоржевич
СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ: ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ЯВИЩА…….38
Богдановський Дмитро Ігорович, Богдановський Ігор Валерійович, Далекорей Арсеній Михайлович, Льовкіна Олена Геннадіївна
ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРІОРИТЕТИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ…….……...……...….42
Бойко Лідія Костянтинівна
ВИКОРИСТАННЯ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ……....44
Бондаренко Наталія Петрівна
ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ЦІЛЬОВИЙ ОРІЄНТИР ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА……...…..……46
Бондарук Богдан Юрійович, Красильник Юрій Семенович
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ МЕТОДУ АНКЕТУВАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ……..…….48
Бондарук Богдан Юрійович, Науменко Сергій Васильович, Балака Максим Миколайович
АНАЛІЗ МЕТОДІВ І МОДЕЛЕЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ……..……..…….54
Борисова Віра Євгенівна
ПСИХОЛОГІЧНІ ТРУДНОЩІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ…….….58

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60х84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net